

Винахід належить до сільського господарства, зокрема до ветеринарної медицини, зооінженерії, може бути використаний для лікування та профілактики післяродових ускладнень у великих та дрібних домашніх тварин, мікробіологічних досліджень.

Відомий комплексний спосіб фітотерапевтичного лікування післяродового метриту у високопродуктивних молочних кіз полягає у внутрішньоматковому застосуванні 2%-го масляного розчину та внутрішньовенному введенні 0,25%-го спиртового розчину хлорофіліпту (*Chlorophylliptum*), внутрішньому застосуванні екстракту елеутерокока колючого (*Extractum Eleuterococcum nudum*) та настойки з коріння та кореневищ ехінацеї пурпурової (*Tinctura rhizomatis cum radicibus Echinaceae recentium*) (Михайлюк М.М. Особливості лікування післяродового метриту у високопродуктивних молочних кіз// Ветеринарна медицина України. - №4. - 2002. - С.29-30).

Недоліком відомого способу є низька проникна здатність масляного розчину хлорофіліпту, внаслідок чого препарат доводиться вводити ще й внутрішньовенно, що у свою чергу вимагає додаткової фіксації, а відтак підвищення собівартості лікування. Внаслідок низької проникності препарат доводиться застосовувати в комплексі з імуномодулятором та адаптогеном.

В основу запропонованого винаходу покладено завдання удосконалення способу лікування післяродового метриту в якому є наступні переваги. Додавання в препарат речовин, які підвищують проникну здатність і протимікробну ефективність, дозволяє більш повно реалізувати унікальні властивості α та β хлорофілів - здатність еліминувати плазмідні стійкості різноманітних мікроорганізмів.

Поставлене винаходом завдання досягається тим, що у способі лікування післяродового метриту у корів, 2%-ий масляний розчин хлорофіліпту застосовують в комплексі з розчином димексиду та натуральними ефірними оліями евкаліпту та базиліку.

Приклад. Для випробування ефективності запропонованого лікування було сформовано дослідну групу з 10 корів, хворих гнійно-катаральним метритом. Діагностика пuerперального метриту у корів включала: збір анамнестичних даних, клінічне обстеження, спеціальне акушерсько-гінекологічне дослідження. Для уточнення діагнозу проводили лабораторне дослідження - осадження мукополісахаридів за І.С. Нагорним і В.П. Поліщуком (1965).

Спосіб лікування: Спочатку додаємо в препарат димексид та ефірні олії. Змішування можна проводити безпосередньо перед застосуванням а також заздалегідь. До 80мл 2%-го розчину хлорофіліпту додають 20мл димексиду, енергійно змішують шляхом струшування декілька раз. Розчин димексиду повинен мати температуру не нижче 18°C (при нижчій температурі можлива кристалізація). Далі слід додати ефірні олії з розрахунку 10 крапель кожної на 20мл препарату (тобто по 50 крапель). При введенні в матку препарат бажано попередньо підігріти до 38-40°C. Перед введенням препарату проводять ректальний масаж матки, намагаючись звільнити її від ексудату. Потім обережно вводять катетер в матку з приєднанням до нього шприцем на 50мл. Проходження катетера через складки шийки матки контролюють ректально. Після введення катетера, повільно тиснувши на поршень шприца вводять 30-40мл препарату і здійснюють легенький масаж. Процедури слід проводити через кожні 24 або 48 годин, залежно від важкості процесу до клінічного видужання.

В дослідних тварин покращення загального стану відмічалось вже на третю - четверту добу лікування: температура в межах 39,0-39,5°C, пульс - 55-65уд./хв., дихання - 12-20дих./хв. Відмічалось покращення апетиту. Кількість виділень із статевих органів поступово зменшувалась, вони ставали в'язкими та прозорими. У піддослідних корів відмічалось підвищення рівня гемоглобіну та нормалізація імунологічних показників. В результаті лікування 70% корів запліднилися після першого осіменіння. Тривалість сервіс-періоду в цій групі в порівнянні з іншими групами, була найменшою (62,5 дні).

Стимулюючий вплив і висока ефективність вказаного способу лікування досягається як за рахунок властивостей окремих компонентів, так і при їх комплексній взаємодії один з одним.

Молекула хлорофілу і гемоглобіну надзвичайно схожі між собою, єдина різниця, що у центрі хелатного комплексу хлорофілу знаходиться атом магнію, а в гемоглобіні - атом заліза. Така будова легко пояснює антигіпоксичну дію хлорофілу. Він також є мембранопротектором, сприяє формуванню сполучної тканини, посилює імунну функцію, прискорює фагоцитоз, покращує еритропоез і тканинне дихання, а також нормалізує автоімунні процеси в організмі.

Димексид є природним метаболітом людей і тварин, внаслідок біотрансформації гідролізується на диметилсульфон та диметилсульфід. Перший отриманий як нормальний метаболіт з молока корів, сечі, наднирників великої рогатої худоби, що не мали з ним контакту. Йому властиві висока мембрана проникність, транспортування речовин через непошкоджені мембрани, протизапальна, бактеріостатична, підвищення фармакологічної активності лікарських засобів, антигіпоксичний ефект, інактивація супероксидних і гідроксильних радикалів, блокування ліпопероксидації, вплив на обмін кальцію в клітині, що робить димексид особливо привабливим для лікування пuerперального ускладнень у корів.

Ефірна олія базиліку володіє вираженою протимікробною дією, а застосування разом з евкаліптовою ефірною олією підвищує ефективність протимікробної дії в 20 раз.

Промислова придатність винаходу впливає з того, що запропонований спосіб є перш за все екологічно безпечним, оскільки складові це рослинні компоненти і природній метаболіт. Всі складники можна змішувати безпосередньо в виробничих умовах, можна готувати заздалегідь. Запропонований винахід є простим в застосуванні, має низьку собівартість лікування, готує високу ефективність і є цілком придатним для реалізації в господарствах України. Описаний спосіб можна використовувати як монотерапію так і в комплексі з іншими методами терапії.